

Suuri valiokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi digitaalisista verkoista, asetuksen (EU) 2015/2120, direktiivin 2002/58/EY ja päätöksen N:o 676/2002/EY muuttamisesta sekä asetuksen (EU) 2018/1971, direktiivin (EU) 2018/1972 ja päätöksen N:o 243/2012/EU kumoamisesta (digitaaliverkkoasetus)

Valtioneuvostolle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskuntaan on saapunut valtioneuvoston kirjelmä ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi digitaalisista verkoista, asetuksen (EU) 2015/2120, direktiivin 2002/58/EY ja päätöksen N:o 676/2002/EY muuttamisesta sekä asetuksen (EU) 2018/1971, direktiivin (EU) 2018/1972 ja päätöksen N:o 243/2012/EU kumoamisesta (digitaaliverkkoasetus) (U 23/2026 vp).

Lausunto

Asiasta on annettu seuraava lausunto:

- liikenne- ja viestintävaliokunta LiVL 11/2026 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Satu Kaskinen, liikenne- ja viestintäministeriö
- viestintäneuvos Mirka Meres-Wuori, liikenne- ja viestintäministeriö
- erityisasiantuntija Lauri Mustonen, liikenne- ja viestintäministeriö
- johtava asiantuntija Klaus Nieminen, Liikenne- ja viestintävirasto
- sääntelyasioiden päällikkö Heli Frosterus, DNA Oy
- Head of Legal, TechOps, Data and Security Mikko Raito, Elisa Oyj
- yhteiskuntasuhdejohtaja Karol Mattila, Nokia Oyj
- Senior Advisor Tapio Haapanen, Telia Finland Oyj
- toimitusjohtaja Elina Ussa, FiCom ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Teknologiateollisuus ry edustaen myös Finnish Information Security Cluster - Kyberala ry:tä

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- puolustusministeriö

Valiokunnan lausunto SuVL 5/2026 vp

- työ- ja elinkeinoministeriö

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Euroopan komissio antoi 21.1.2026 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi digitaalisista verkoista (COM(2026) 16 final), jolla muutetaan avoimen internetin asetusta 2015/2120/EU, sähköisen viestinnän tietosuojadirektiiviä 2002/58/EY ja radiotaajuuspäätöstä 676/2002/EY sekä kumotaan Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen (BEREC) ja BERECin tukiviraston (BEREC-virasto) perustamisesta annettu asetusta (2018/1971/EU, jäljempänä BEREC-asetus), direktiivi eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä (2018/1972/EU, jäljempänä teledirektiivi) ja päätös monivuotisen radiotaajuuspoliittisen ohjelman perustamisesta 243/2012/EU.

Ehdotuksella esitetään, että teledirektiivi, BEREC-asetus, päätös monivuotisen radiotaajuuspoliittisen ohjelman perustamisesta, osa avoimen internetin asetuksesta sekä osa sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivistä yhdistettäisiin yhdeksi digitaalisia verkkoja koskevaksi asetukseksi.

Asetusehdotus on laaja ja sitä käsitellään valtioneuvoston kirjelmässä keskeisten teemojen mukaisella jaottelulla: varautumisvelvoitteet, yleisvaltuutus ja yhden passin menettely, taajuudet, numerointiresurssit, siirtymä kuituun, markkinoiden toimivuus ja kilpailu, huomattavan markkinavoiman sääntely, verkkoneutraliteetti, käyttäjän oikeudet, hallinto sekä yleiset ja loppusäänökset.

Ehdotuksen pääasiallinen sisältö on kuvattu valtioneuvoston kirjelmässä U 23/2026 vp.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto kannattaa EU:n sähköisen viestinnän sisämarkkinoiden kehittämistä digitaalisen siirtymän investointien vauhdittamiseksi, teletoimialan toimintaympäristön kehittämiseksi ja Euroopan globaalin kilpailukykyyn vahvistamiseksi. Valtioneuvosto pitää kannatettavana, että EU:ssa haetaan komission ehdotuksen pohjalta yhteisiä ratkaisuja, jotka lisäävät sähköisen viestinnän sisämarkkinan sääntelyn yhtenäisyyttä. On tärkeää, että sähköisen viestinnän sääntely muodostaa selkeän ja eheän kokonaisuuden, joka huomioi myös teknologisen kehityksen ja edistää tieto- ja viestintätekniikan ratkaisujen, kuten 6G:n ja satelliittiviestintäteknologioiden varhaisesta käyttöönottoa EU:ssa. Nopeat ja edistykselliset viestintäverkot ovat myös EU:n tekoälytavoitteiden saavuttamisen edellytys.

Valtioneuvosto kannattaa siten komission esitystä niiden ehdotusten osalta, jotka toteutuessaan merkitsisivät sääntelyn keventämistä ja joustavoittamista sekä hallinnollisen taakan vähenemistä. Valtioneuvosto katsoo, että sääntelyn sujuvoittamiseen ja uudistamiseen johtavia toimia voitaisiin toteuttaa komission esittämää rohkeammin ja kunnianhimoisemmin. Komission esityksen mukaan sähköisen viestinnän direktiivitasoisesta sääntelystä siirryttäisiin asetustasoisesta sääntelyyn. Valtioneuvosto pitää tällöin tärkeänä neuvotteluissa tarvittaessa tavoitella säännöksiin jous-

Valiokunnan lausunto SuVL 5/2026 vp

tavuutta, mikä mahdollistaisi yksityiskohtaisia kansallisia säännöksiä tai säännösten sallimia vaihtoehtoisia menettelyitä. Valtioneuvosto toteaa, että asetusehdotus merkitsisi useita uusia raportointi- ja yhteistyövelvoitteita sekä kansallisille viranomaisille että telealan toimijoille, joiden hyödyllisyyttä ja välttämättömyyttä tulisi arvioida huolellisesti. Valtioneuvosto katsoo yleisesti, että komission ehdotukset ovat joiltain osin tulkinnanvaraisia ja edellyttävät lisäselvitysten saamista neuvottelujen kuluessa.

Valtioneuvosto pitää myönteisenä, että unionissa pyritään harjoittamaan yhdenmukaisempaa taajuuspolitiikkaa. Rajallisten sekä yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti merkittävien radiotaajuuksien käytön tulisi olla unionissa mahdollisimman tehokasta. Taajuus- ja toimilupapolitiikka vaikuttaa keskeisesti viestintäpalveluiden hintaan, laatuun ja saatavuuteen. Valtioneuvosto pitää myös lähtökohtaisesti myönteisenä, että EU-tason strategista taajuussuunnittelua edistetään, sillä se lisää ennakoitavamman ja investointimyönteisemmän toimintaympäristön syntymistä. Valtioneuvosto katsoo, että taajuuspolitiikan tavoitteena tulisi olla jäsenvaltioiden sitoutuminen taajuuksien nopeaan käyttöönottoon ja on tärkeä pitää huolta siitä, ettei edelläkävijämaiden taajuuspoliittisia toimia hidasteta. Valtioneuvosto pitää lähtökohtaisesti kannatettavana, että jäsenmaiden välisten ja kolmansista maista tulevien radiohäiriöihin puuttumista tehostetaan. Valtioneuvosto on valmis harkitsemaan myös asetusehdotuksessa esitettyä mahdollisuutta rajoittavien toimenpiteiden asettamiseen, mutta korostaa rajoittavien toimenpiteiden luonnetta itsenäisenä ulko- ja turvallisuuspolitiikan välineenä.

Valtioneuvosto kannattaa taajuuksien osalta ehdotuksen yleisperiaatteita, kuten taajuuksien käytön häiriöttömyyttä, taajuuksien yhteiskäyttöä huolehtien ensisijaisen käytön häiriöttömyydestä, taajuuksien siirtämisen sallimista sekä taajuusalueiden harmonisointia. Valtioneuvosto suhtautuu kuitenkin varauksellisesti harmonisoitujen taajuusalueiden luvitusta, toimilupaprosesseja ja toimilupien ehtoja koskeviin ehdotuksiin, joissa päätösvaltaa siirrettäisiin kansalliselta tasolta komissiolle. Taajuusalueiden käyttöönoton tarkat aikataulut ja muut käyttöoikeusehdot tulisi säilyttää pääsääntöisesti kansallisessa päätäntävällässä kansallisten erityispiirteiden ja Suomen harjoittaman progressiivisen taajuuspolitiikan mahdollistamiseksi jatkossakin. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että EU-sääntely mahdollistaa riittävän kansallisen liikkumavaran esimerkiksi toimilupaprosesseihin ja verkkotoimilupien ehtoihin liittyen.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että relevantit EU-säädökset ovat keskenään johdonmukaisia ja yhteensopivia. Valtioneuvosto suhtautuu alustavan myönteisesti siihen, että toimilupaehtoihin lisättäisiin uutena ehtona kyberturvallisuusasetusehdotuksen ICT-toimitusketjuja koskevien velvoitteiden noudattaminen

Valtioneuvosto pitää välttämättömänä, että kansallisesti voidaan jatkossakin huomioida riittäväällä tavalla maanpuolustuksen ja viranomaisverkkojen taajuustarpeet kaikissa valmiustiloissa, mukaan lukien sotilaallisen liikkuvuuden tarpeet. Valtioneuvosto korostaa, että yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisten elinkeinoelämän sekä maanpuolustusta ja turvallisuutta tukevien verkkojen turvallisuusluokiteltuja tietoja ei voi jakaa EU-tason päätöksentekoeleimille tai ehdotettuun keskitettyyn EU-tietokantaan, jolloin kyseisten tietojen huomioiminen päätöksenteossa ei toteutuisi. Valtioneuvosto suhtautuu varauksella toimenpiteisiin, joilla taajuuksien hallintaa koskevaa päätöksentekovaltaa siirrettäisiin komissiolle delegoitujen säädösten kautta, sillä taajuuk-

Valiokunnan lausunto SuVL 5/2026 vp

sien hallinta on olennainen osa kansallista suvereniteettia ja myös maanpuolustuksen sekä turvallisuuden varmistamista.

Valtioneuvosto kannattaa lähtökohtaisesti pitkiä toimilupia, mutta näkee tiettyjä haasteita komission esittämässä mallissa, jossa toimiluvat olisivat toistaiseksi voimassa olevia taajuuksien käyttöoikeuksia tai satelliittiviestinnän lupia. Viestintämarkkinat ja teknologia kehittyvät nopeasti ja toistaiseksi voimassa olevat luvat voisivat lukita markkinatilanteen pitkäksi ajaksi ja hidastaa uusien teknologioiden tai toimijoiden pääsyä markkinoille. Käyttöoikeuksien määräaikaisuus luo luonnollisia tarkastelupisteitä, joissa voidaan arvioida kilpailutilannetta ja tarvittaessa korjata markkinarakenteita. Valtioneuvoston näkemyksen mukaan komission tulisi esittää lisätietoa siitä, miten toistaiseksi voimassa olevat luvat vaikuttaisivat markkinaa.

Valtioneuvosto pitää lähtökohtaisesti myönteisenä sitä, että EU-tasolla myönnettäisiin satelliittitietoliikenteen toimilupia siltä osin kuin kyse on laajamittaisemmasta loppukäyttäjyhteyksiin tähtäävästä palvelutoiminnasta. Tällaisissa tapauksissa EU-laajuinen lupa voi lisätä oikeusvarmuutta ja vähentää hallinnollista taakkaa palveluntarjoajille sekä EU:sta yhtenäisemmän markkinan, joka olisi houkuttelevampi toimijoille. Näiden yhteisten sääntöjen tulisi kuitenkin hyödyttää koko EU:ta. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että palveluita tulisi tarjota EU-laajuisesti, myös pohjoisille alueille.

Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti muiden kuin edellä mainitun satelliittiviestinnän lupia koskevan toimivallan siirtämiseen komissiolle (esimerkiksi suomalaisten kaukokartoitus tai -kuvantamissatelliittien, yliopistojen/yritysten satelliittien tai kansallisten viranomaissatelliittien tai näiden maa-asemien lupia). Kansallisten satelliitti- ja maaasematoimijoiden taajuuksien käyttöoikeuksiin liittyvän luvituksen tulisi säilyä kansallisella tasolla joustavan, nopean ja innovaatioita sekä kasvua tukevan toimintaympäristön sekä paikallisten erityispiirteiden huomioimisen mahdollistamiseksi. Toimivaltaa koskien on huomioitava erityisesti maanpuolustuksen ja kansallisten turvallisuusviranomaisten taajuuksien käytön turvaaminen. Valtioneuvosto katsoo, että satelliittiviestintää koskevan sääntelyratkaisun tulisi tukea ketteryyttä, ennakoitavuutta ja kansallisten erityispiirteiden huomioimista.

Valtioneuvosto tukee lähtökohtaisesti niin sanotun yhden passin menettelyn tavoitteita, kuten sisämarkkinoiden vahvistamista ja hallinnollisten menettelyjen keventämistä, kun teleyritykset voisivat toimia EU:n alueella yhdellä teletoimintailmoituksella. Valtioneuvosto katsoo, että alkuperämaaperiaatteen käyttöönotto voi lisätä epävarmuutta esimerkiksi yleisvaltuutuksen ehtojen tehokkaassa valvonnassa ja aiheuttaa uusia ylikansallisesta valvonnasta aiheutuvia kustannuksia, jotka voivat ylittää saadut hyödyt. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että yhden passin menettelyssä sekä yleisvaltuutusta koskevassa sääntelyssä huomioidaan riittävällä tavalla kansalliset erityisolosuhteet ja kansallinen turvallisuus sekä lainvalvontaviranomaisten pääsy tietoon, ja selkeytetään toimijoille aiheutuvia oikeuksia ja velvollisuuksia. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että nykyiseen kansalliseen sääntelyyn perustuvia toimivia käytäntöjä lainvalvontaviranomaiskäyttöön tallennettujen tietojen ja telekuuntelun osalta voidaan jatkaa.

Valtioneuvosto kannattaa huomattavan markkinavoiman sääntelyn säilyttämistä asetusehdotuksessa, mutta suhtautuu varauksellisesti uutta EU-tason harmonisoitua tukku tuotetta koskevaan sääntelyyn sekä ehdotukseen komission veto-oikeuden laajentamisesta kansallisten sääntelyvi-

Valiokunnan lausunto SuVL 5/2026 vp

ranomaisten teleyrityksille asettamiin velvollisuuksiin. Valtioneuvosto katsoo, että ehdotuksen jatkokäsittelyssä tulee harmonisoidun tukku tuotteen määrittelyssä huomioida kansalliset erityisolosuhteet. Verkkoratkaisut ovat jäsenvaltioissa erilaisia ja ennalta määritellyt ominaisuudet voivat rajoittaa teknologista kehitystä. Asetuksessa tulisi huomioida kansallisten viranomaisten mahdollisuus säännellä harmonisoidun tukku tuotteen sijaan myös muita tukku tuotteita ilman kohtuutonta perustelutaakkaa.

Valtioneuvosto toteaa, että Internet-yhteyspalvelujen tarjoajien ja digitaalisten palveluiden tarjoajien, kuten suurten sisältöpalvelutarjoajien, väliset sopimussuhteet toimivat nykyisellään hyvin eikä markkinalla ole havaittu häiriöitä. Valtioneuvosto ei siten pidä tarpeellisena ehdotettua uutta sääntelyä toimijoiden välisestä vapaaehtoisesta sovittelumenettelystä.

Valtioneuvosto katsoo, että Suomelle kupariverkon käytöstä poiston sääntelyn hyödyt olisivat rajalliset, sillä kupariverkkojen käytöstä poistaminen on Suomessa edennyt markkinaehtoisesti jo hyvin pitkälle. Tämän vuoksi valtioneuvosto näkee asetusehdotuksessa esitettyjen kupariverkon käytöstä poistoon liittyvien suunnitelmien ja raportoinnin lisäävän tarpeettomasti hallinnollista taakkaa sekä kansallisille viranomaisille että teleyrityksille. Suomessa kiinteistöjen sisäverkot ovat pääasiassa kiinteistöjen omistuksessa ja etenkin käyttäjien edun kannalta on tärkeää, että palveluiden tarjontaa sisäverkoissa voidaan jatkaa. Valtioneuvosto katsoo, että kupariverkon käytöstä poistoon liittyvien säännösten ei tulisi koskea Suomessa kiinteistön sisäverkkoja ja niiden kautta tarjottuja palveluita ja pitää tärkeänä, että kiinteistöjen sisäverkkoihin pääsyn osalta Suomen on mahdollista säilyttää olemassa oleva kansallinen sääntely.

Valtioneuvosto suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti uuden ODN-viraston perustamiseen ja ODN:n ja RSPB:n yhteistyön tiivistämiseen, mutta katsoo, että ehdotuksen perusteluista ja yksityiskohdista on tärkeää saada lisätietoa, jotta sen asianmukaisuus pystytään riittävästi arvioimaan erityisesti sähköisen viestinnän sisämarkkinoiden kehittämisen näkökulmasta. Ehdotetulla hallintomallin uudistuksella ja siinä uusille toimielimille esitetyillä tehtävillä ja valtuuksilla on käytännössä vahva yhteys asetusehdotuksen sisältämiin numerointia ja taajuushallintoa koskeviin muutoksiin, joita tulee siten tarkastella kokonaisuutena.

Valtioneuvosto pitää sähköisen viestinnän yleispalvelua tarpeellisena loppukäyttäjien viimesijaisena peruspalvelujen turvaverkkona. Yleispalvelun tason määrittelyssä on jatkossakin voitava ottaa huomioon kansalliset erityispiirteet ja se on voitava toteuttaa teknologianeutraalisti. Valtioneuvosto katsoo, että yleispalveluvelvoitteen asettamista koskevan menettelyn tulisi olla mahdollisimman sujuva ja suoraviivainen.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä kuluttajansuojan korkeaa tasoa ja kannattaa kuluttajien ja muiden kuluttaja-asemaan rinnastettavien viestintäpalvelujen käyttäjien oikeuksien turvaamista sopimussuhteessa sekä teleyrityksen vaihtamisen helpottamista kilpailutilanteessa. Valtioneuvosto katsoo kuitenkin, että neuvotteluissa tulisi pyrkiä välttämään kuluttajien suojaksi annetun lainsäädännön tarpeetonta pirstaloitumista, liiallista yksityiskohtaisuutta ja ristiriitaisuuksia. Neuvotteluissa tulisikin kiinnittää huomiota jo EU:n yleisestä kuluttajansuojalainsäädännöstä seuraaviin velvoitteisiin ja oikeuksiin sekä pyrkiä siihen, että asetuksen säännökset, myös määritelmäsäännökset, ovat yhteensopivia ja tarpeellisia suhteessa olemassa olevaan EU:n kuluttajansuojalainsäädäntöön. Valtioneuvosto katsoo, että säädösten suhteiden tulee olla selviä.

Valiokunnan lausunto SuVL 5/2026 vp

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että lainsäädäntö mahdollistaa palveluntarjoajien tehokkaat toimenpiteet palvelujensa ja käyttäjiensä turvallisuuden ylläpitämiseksi sekä petosten torjumiseksi. Sääntelyn tulisi olla riittävän joustavaa, jotta jatkuvasti kehittyviin verkkoavusteisiin petoksiin voidaan reagoida nopeasti. Neuvotteluissa tulee varmistaa, ettei sääntely estä tai haittaa kansallisten ratkaisujen kehittämistä.

Valtioneuvosto kiinnittää huomiota siihen, ettei Suomessa ole käytössä digitaalisia maanpäällisiä radiolähetyksiä, minkä vuoksi neuvotteluissa on tärkeä pyrkiä turvaamaan tarvittava kansallinen liikkumavara autoradioiden yhteentoimivuutta koskevan sääntelyn osalta.

Valtioneuvosto kannattaa verkkoneutraliteettia koskevien velvoitteiden pitämistä ennallaan, mutta pitää hyvänä, että verkkoviipalointia ja muuta verkkoneutraliteettiin liittyvää ohjeistusta kehitetään siten, että se huomioi teknologian ja palvelutarjonnan kehityksen. BERECin suunta- viivoja pidetään tähän oikeana työkaluna. Valtioneuvosto näkee ehdotetun harmonisoidun tiedonkeruumallin, maanpäällisten kartoitusten sisällön laajentamisen ja verkkojen kehitystä koskevien ennusteiden lisäävän tarpeettomasti hallinnollista taakkaa sekä kansallisille viranomaisille että teleyrityksille.

Valtioneuvosto katsoo, että nykyinen numerointia koskeva sääntely on toimivaa ja kansalliset numerointiresurssit riittäviä. Ehdotetut muutokset komission päätäntävällän lisäämisestä ja EU:n laajuisen numerointiavaruuden perustamisesta edellyttävät siten lisäperustelujen saamista neuvotteluiden kuluessa.

Valtioneuvosto lähtökohtaisesti tukee viestintäverkkoihin liittyvien varautumistoimien sekä jäsenmaiden välisen yhteistyön edistämistä EU-tasolla. Valtioneuvosto kiinnittää kuitenkin valmistelun edetessä huomiota jäsenvaltioiden raportointivelvoitteiden oikeasuhtaisuuteen sekä jäsenmaiden ODN:lle toimitettavien tietojen luonteeseen, sillä verkkoinfrastruktuuria koskevat tiedot saattavat olla turvallisuusluokiteltuja tietoja, joiden jakamiseen liittyy merkittäviä rajoitteita. Valtioneuvosto korostaa, että vastuu varautumisen kehittämisestä on jäsenvaltioilla itsellään ja komission toimien tulee olla näitä tukevia ja täydentäviä. EU:n digitaalisen infrastruktuurin varautumissuunnitelman laadinnassa ja varautumistoimien kehittämisessä tulee ottaa huomioon unionissa jo tehtävä varautumistyö muun muassa NIS2- ja CER-direktiivien puitteissa päällekkäisen työn välttämiseksi.

Valtioneuvosto pitää kannatettavana väestön varoittamiseen liittyvien toimien kehittämistä EU-tasolla. EU:n laajuisen varoittamisen kehittämisen rinnalla on keskeistä kehittää kansallisia varoitusjärjestelmiä ja varmistaa, että EU-tasolla tehtävä työ tukee mahdollisuutta kehittää tarkempien kansallisten järjestelmien toimivuutta ja yhteensovittamista.

Asetusehdotuksessa annettaisiin komissiolle valtuutus antaa delegoituja säädöksiä ja lukuisia täytäntöönpanosäädöksiä, joista osaan liittyisi esimerkiksi radiotaajuuksien hallintaan ja elinkeino toimintaan liittyviä kysymyksiä. Valtioneuvosto katsoo, että delegointien vaikutusten on oltava lainsäätäjälle sekä toimialalle ja loppukäyttäjille riittävästi ennakoitavissa jo päätöksentekovaiheessa. Jatkoneuvotteluissa olisi huolehdittava, että säädös- ja täytäntöönpanovallan delegointi komissiolle ovat tarkoituksenmukaista, oikeasuhtaista sekä riittävän tarkkarajaista ja täsmällistä. Valtioneuvosto kiinnittää lisäksi huomiota asetusehdotuksen sisältämiin kansallisten viran-

Valiokunnan lausunto SuVL 5/2026 vp

omaisten sekä BEREC:n ja RSPB:n tiedonsaantioikeuksiin, joiden tarkoituksenmukaisuuteen tulee kiinnittää huomiota asetusneuvottelujen aikana. Valtioneuvosto pitää tärkeänä asetuksen riittävää täytäntöönpanoja siirtymäaika.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

(1) Suuri valiokunta kiinnittää valtioneuvoston huomiota liikenne- ja viestintävaliokunnan lausuntoon (LiVL 11/2026 vp) ja korostaa seuraavia näkökohtia.

(2) Suuri valiokunta yhtyy liikenne- ja viestintävaliokunnan näkemykseen, että digitaalisten verkkojen kehittämistä koskevat tavoitteet ovat sinänsä kannatettavia, mutta sääntelyn vaikutuksia investointeihin, kilpailuun ja kilpailukykyyn sekä kansalliseen päätösvaltaan tulee arvioida asian jatkovalmistelussa huolellisesti ja kriittisesti. On hyvä, että myös valtioneuvoston kannassa on tunnistettu useita Suomen kannalta ongelmallisia ehdotuksia, jotka vaativat tarkastelua jatko-neuvotteluissa.

(3) Suuren valiokunnan huomiota on kiinnitetty siihen, että komission ehdotuksessa on kokonaisuuksia, jotka eivät kevennä ja sujuvoita sääntelyä, vaan ennemminkin keskittävät toimivaltaa EU-tasolle, lisäävät hallinnollisia menettelyjä ja kaventavat kansallista liikkumavaraa ilman, että tästä syntyy selvää hyötyä. Tämä koskee erityisesti taajuuspolitiikkaa ja toimilupia, satelliittilupia, numerointia, yhden passin menettelyä sekä uusia tiedonkeruu- ja raportointivelvoitteita.

(4) Liikenne- ja viestintävaliokunnan tavoin suuri valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että riittävä kansallinen liikkumavara säilyy jatkossakin keskeisissä viestintäpoliittisissa kysymyksissä. On myös tärkeää, että kansalliset erityispiirteet, kuten harva asutus, turvallisuusnäkökohdat sekä kehittynyt ja toimiva markkinarakente, voidaan jatkossakin ottaa huomioon sääntelyssä ja kansallisissa ratkaisussa. Suuri valiokunta toteaa, että Suomen toimivien viestintämarkkinoiden ei tule vaarantua nyt ehdotetun sääntelyn myötä. Näin ollen suuri valiokunta pitää liikenne- ja viestintävaliokunnan tavoin tärkeänä, että uusi sääntely ei johda markkinoiden liialliseen keskittymiseen.

(5) Suomessa harjoitettu taajuus- ja toimilupapolitiikka on mahdollistanut Suomen nousemisen matkaviestinnän johtavien maiden joukkoon. Suuri valiokunta pitää liikenne- ja viestintävaliokunnan tavoin tärkeänä, että Suomen edistyksellistä ja kansalliset erityispiirteet huomioivaa taajuuspolitiikka voidaan toteuttaa myös jatkossa. Etenkin taajuuksia ja toimilupia koskevissa keskeisissä ratkaisussa tulee säilyä riittävä kansallinen liikkumavara ja päätösvalta.

(6) Suuri valiokunta tukee valtioneuvoston alustavan myönteistä suhtautumista siihen, että toimilupaehtoihin lisättäisiin uutena ehtona kyberturvallisuusasetusehdotuksen ICT-toimitusketjuja koskevien velvoitteiden noudattaminen. Tämä tukee tavoitetta parantaa ICT-toimitusketjujen turvallisuutta. Toimintaketjuvaatimusten tulee olla ennakoitavia, selkeitä ja riskiperusteisia.

(7) Suuri valiokunta kiinnittää huomiota myös kansallisten turvallisuusnäkökohtien huomioon ottamiseen. Liikenne- ja viestintävaliokunnan tavoin suuri valiokunta pitää olennaisena, että kriittinen viestintäinfrastruktuuri ja viranomaisviestintä toimivat luotettavasti kaikissa olosuh-

Valiokunnan lausunto SuVL 5/2026 vp

teissa. Viranomaisten viestintäverkkojen toimintavarmuus on keskeinen osa yhteiskunnan turvallisuutta ja myös EU-sääntelyn tulee huomioida ja tukea turvallisuusviranomaisten erityistarpeita.

(8) Komission ehdotus sisältää useita ehdotuksia, jotka tosiasiasa tarkoittavat merkittävää valansiirtoa jäsenmailta komissiolle. Suuri valiokunta tukee valtioneuvoston kantaa siitä, että jatkoneuvotteluissa on huolehdittava, että säädös- ja täytäntöönpanovallan delegointi komissiolle on tarkoituksenmukaista, oikeasuhtaista sekä riittävän tarkkarajaista ja täsmällistä.

(9) Suuren valiokunnan huomiota on myös kiinnitetty siihen, että useat komission ehdotukset ovat monimutkaisia ja kasvattavat hallinnollista taakkaa niin viranomaisille kuin toimialalle. Suuri valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan siitä, että uusien raportointi- ja yhteistyövelvoitteiden hyödyllisyyttä ja välttämättömyyttä tulee arvioida huolellisesti. Uuden sääntelyn ei tule lisätä tarpeettomasti hallinnollista kuormaa tai päällekkäisiä velvoitteita.

(10) Asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille, että monien komission ehdotusten osalta vaikutusarviointi joko puuttuu kokonaan tai se on puutteellinen. Suuri valiokunta pitää jatkovalmistelussa tärkeänä huolellista ehdotusten vaikutusten arviointia.

(11) Suuri valiokunta edellyttää, että valtioneuvosto vaikuttaa neuvotteluissa aktiivisesti Suomen keskeisten tavoitteiden turvaamiseksi ja pitää eduskunnan asianmukaisesti tietoisena asiaa koskevista jatkoneuvotteluista ja asian etenemisestä.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Suuri valiokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.

Valiokunnan lausunto SuVL 5/2026 vp

Helsingissä 6.5.2026

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Sinuhe Wallinheimo kok
1. varapuheenjohtaja Laura Huhtasaari ps
jäsen Sanna Antikainen ps
jäsen Juho Eerola ps
jäsen Ritva Elomaa ps
jäsen Teemu Keskiarja ps
jäsen Kimmo Kiljunen sd
jäsen Terhi Koulumies kok
jäsen Mika Lintilä kesk
jäsen Helena Marttila sd
jäsen Matias Mäkynen sd
jäsen Jouni Ovaska kesk
jäsen Susanne Päivärinta kok
jäsen Onni Rostila ps
jäsen Arto Satonen kok
jäsen Eerikki Viljanen kesk
jäsen Sofia Virta vihr
varajäsen Antti Kangas ps
varajäsen Jani Mäkelä ps
varajäsen Anders Norrback r
varajäsen Martin Paasi kok
varajäsen Pinja Perholehto sd
varajäsen Ville Väyrynen kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Jonna Berghäll